

Posledním tématem, které bylo v inspekčním elektronickém zjišťování sledováno, bylo získávání informací o možnostech podpory žáků s odlišným mateřským jazykem z různých zdrojů (viz tabulka č. 19). Je samozřejmě důležité, aby školy věděly, na koho se mají v případě potřeby obrátit, a to především v situaci, kdy je pro ně tato problematika nová.

Tabulka č. 19 Způsob získávání informací o možnostech podpory žáků s odlišným mateřským jazykem

Způsob získávání informací	Podíl škol v %
Z webu MŠMT	81,3
Z webu krajského úřadu	55,1
Z webových stránek www.inkluzivniskola.cz	35,6
Jiným způsobem	12,6

Školy nejčastěji získávají informace o možnostech podpory žáků s odlišným mateřským jazykem z webových stránek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (81,3 % škol) nebo z webových stránek krajského úřadu (55,1 %). Webové stránky www.inkluzivniskola.cz provozované obecně prospěšnou společností META navštěvuje 35,6 % škol. Z jiných způsobů lze jmenovat např. využití jiných webových stránek nebo dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a různá školení či semináře.

3.2 Výsledky inspekční činnosti na místě v základním vzdělávání

V rámci tematické inspekce bylo navštíveno 48 základních škol, které byly vybrány na základě výsledků inspekčního elektronického zjišťování, protože vzdělávají žáky s odlišným mateřským jazykem, kteří potřebují podporu. Veškeré níže uváděné informace se tak týkají pouze těchto 48 škol. Sledována byla organizace výuky žáků s odlišným mateřským jazykem, jejich přijímání ke vzdělávání a poskytování jazykové přípravy a jiných podpůrných prostředků. Ve výuce byly zjišťovány způsoby práce se žáky s odlišným mateřským jazykem a jejich zapojování do vzdělávání. Posuzována byla také podpora zákonných zástupců při komunikaci se školou a příprava pedagogických pracovníků na práci s žáky s odlišným mateřským jazykem. Získané informace mohou pomoci doplnit chybějící údaje o vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem v základním vzdělávání, a přispět tak k zajištění vhodných forem podpory jak těmto žákům, tak školám.

3.2.1 Organizace

První oblast tematické inspekční činnosti na místě se zaměřovala na organizaci vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem, přičemž této oblasti byla věnována zvýšená pozornost.

Školský zákon upravuje vzdělávání cizinců v § 20, kde přiznává občanům Evropské unie stejná práva jako občanům České republiky, a přístup k základnímu vzdělávání umožňuje také osobám, které pobývají na území České republiky (ať už s oprávněním, nebo bez oprávnění k pobytu). Tato zásada vychází zejména z práva na základní vzdělání všech dětí daného Úmluvou o právech dítěte. Naopak v předškolním a středním vzdělávání musí být doložena nejpozději při zahájení vzdělávání oprávněnost pobytu na území České republiky. Přestože většina ředitelů a ředitelky základních škol zjišťuje typ pobytu žáka-cizince, činí tak z důvodu zápisu povinných údajů do školní matriky. Většina škol podle vyjádření jejich vedení přijímá všechny žáky, kteří projeví zájem o vzdělávání v dané škole. Při přijímání žáků s odlišným mateřským jazykem zajišťuje tlumočnicka necelá polovina škol.